

- משרד
- בית הוראה
- ארגון בני ישיבות
- הודעות כלליות
- האזנה לשיעורים
- שידור חי
- מחיר שיחה רגילה

פעולת צדיק

ע"ש מהרי"ץ זצוק"ל - גאון רבני תימן ותפארתם

בראשות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א
פוסק עדת תימן

לק"י

העלון יוצא לעילוי נשמת ר' שלום בן אהרן ז"ל

לצערנו עניין המחלוקת ופירוד הלבבות, חמור מאד. והכל מעשה שטן. והסיבה לזה, מובא בספרים שני דברים המעכבים את ביאת המשיח, א. מחלוקת ושנאת חנם. ב. שלא קוראים לשון הקודש נכון. מפליא:

יש ספר שנקרא טובי חיים, פירוש על תנא דבי אליהו. הוא מביא שחסיד אחד העיד ששמע מפי אליהו הנביא הזכור לטוב, **אריכות הגלות בשביל אלה שלא נזהרים בתפילה, בקריאת האותיות והנקודות, להוציא הכל בפה יפה, ולא להבליע שום דבר.** בגלל שלשון הקודש משובשת, לא קוראים נכון. זה רמוז בפסוק 'קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת', אמ"ת ר"ת אותיות מלות תנועות. א"כ, קרוב ה' למי שקורא לו באמ"ת. ואם מחליפים אותיות אחת בשנייה, זה גורם פגם בעולמות העליונים, והתפילות לא מתקבלות רח"ל. זו סיבה אחת שגילה אליהו הנביא זכור לטוב:

דבר שני, בגלל שנאת חנם. כמו שבית שני נחרב בגלל לשון הרע ומחלוקת. יוצא, שעצת היצר הרע הצליחה. דהיינו, התימנים ב"ה מבחינת לשון הקודש, הם המצויינים ביותר. מה עושה היצר הרע כדי שהתפילות לא יתקבלו בשמים, מגביר את עניין המחלוקת:

ולכן איש את רעהו יעזורו, ולאחיו יאמר חזק. חזקו ונתחזקה בעד עמינו וגו'. כאיש אחד בלב אחד:

תוכחה מוסר על הימנעות ממהלוקת ומביזוי ת"ה

בספרים ישנו משל על עניין המחלוקת מהתפילין. יש תפילין של יד, ותפילין של ראש. דהיינו, מצוי שיש חילוקי דעות בין בני אדם, זה אומר בכה וזה אומר בכה, לפעמים אפילו בין תלמידי חכמים. אבל יש תפילין של ראש, שהוא מחולק לארבעה בתים, ותפילין של יד שהוא בית אחד. והנמשל, בראש, בדעות, יכול להיות כמה חילוקי דעות, זה אומר אסור וזה אומר מותר, זה אומר ימינה וזה אומר שמאלה. אבל בלב, חייבת להיות אחדות. ואפילו תפילין של ראש, זה לא כל בית בפני עצמו, אלא כולם מחוברים ביחד. ישנם שנים עשר שבטים. זה מה שצריך להיות, וכך היא דרך התורה:

אבל לצערנו, כאשר אחד פוגע בשני, לשמוע בני תורה שמדברים בגנות ת"ח אחרים, או ח"ו להגיע למצב של שפיכות דמים, תרתי משמע, להיכן הגענו? הדבר איום ונורא!! יכול להיות חילוקי דעות בין אנשים, זה אומר כך וזה אומר אחרת. אבל למה לבזות את השני? זה חמור מאד:

ראיתי פירוש בדרך צחות על הפסוק שאומר דוד המלך, "ואנכי תולעת ולא איש, הרפת אדם ובוזי עם". אנשים נזהרים מאד, מדקדקים באיסור תולעים. מאיסור חרקים נזהרים. אבל כל אחד יכול לאכול את בשרו של השני. לכן דוד המלך אומר, אני תולעת, אני לא בן אדם, תיזהרו. תחשיבו אותי תולעת, אל תאכלו אותי. ואנכי תולעת ולא איש:

מסופר על שני אדמורי"ם, שפעם היה נידון על עניין המלח, כידוע המלח בזמנינו אינו ממש טבעי, מעבדים אותו עם פוספטים וכל מיני דברים. היה אדמו"ר אחד ששמע על כך, והוא החליט שצריך להשיג מלח טבעי. כיון שלפי ההלכה צריך שהמלח ישאב את הדם מהבשר, ולכן הוא טען, כיון שהמלח בזמנינו אינו פועל כמו המלח שהיה בעבר, צריך להשיג מלח טבעי, לא כמו המלח המעובד, כי הוא אינו פועל להוציא את הדם מהבשר כמו המלח הטבעי:

הוא התעניין על זה, וראה שמבחינה כספית הדבר לא משתלם, ולכן רצה לצרף קהילה נוספת שגם הם ירצו בכך, ומתוך כך יהיה ציבור גדול שירכוש זאת, הדבר יזיל את המחירים, וניתן יהיה להפיץ זאת בשוק:

אותו אדמו"ר, שלח שליח לאדמו"ר השני, האם הוא מסכים לכך. השליח הסביר לו שהמלח אינו שואב את הדם כ"כ, כי צריך שהוא ימצוץ את הדם. שאל אותו האדמו"ר, מי אמר לך זאת? ענה לו, האדמו"ר ההוא. אמר האדמו"ר לשליח, אם הוא אמר, בטח שהוא צודק, כי הוא מוצץ לי את הדם כבר כמה שנים. הוא מבין בזה מאד, א"כ אני סומך עליו:

בכל אופן, השטן, מרוויח הרבה מאד ממה שקורה היום, מכל הויכוחים. ולצערני ישנם כאלה שנהנים לראות איך אנשים רבים אחד עם השני, ומתכים לשמוע מה יהיה:

אחדות אין פירושה שכולם יהיו בדעה אחת, אלא רק לכבד אחד את השני. לכן אסתר אמרה למרדכי "לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן, וצומו עלי". קודם כל תכנס את כולם, תעשה ביניהם שלום, ואז הצום יעזור:

ה' ברוך הוא יזכנו שלא ניכשל כמוצא שפתינו, ושכל מעשינו יהיו לשם שמים:

מעובד משערי יצחק פרשת ויגש כסלו התשע"ג

שואל ומשיב

אלא שאנחנו דרך כלל שותקים, כי אמרו חז"ל כשם שמצוה לומר דבר הנשמע וכו', ושלא לגרום לאותם בחורים להתרחק חס ושלום יותר. אבל מי שיכול להוכיח ולעורר על כך, דבר טוב וגדול הוא עושה, כל שכן כשיש בדבר משום שחצנות והתייפות. ויהי רצון שיתקיים בנו בקרוב מקרא שכתוב, כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך יי'.

שאלה חוזרת: הגויים והחילונים עושים בלורית בגובה 5 ס"מ, אם אנחנו נעשה רק 3 ס"מ האם יהיה מותר, כי יש הבדל:

תשובה: גם זה אסור, כי סוף סוף הכוונה להידמות להם, ולהתייפות. ואי בעית אימא דרך צחות, מצד שגם "חצי שיעור" אסור מן התורה:

צירוף קטן או קטנים לזימון בשלושה

שאלה: א'. האם גדול ושני קטנים מצטרפים לזימון של שלושה:

ב'. התארחו אצלנו פעם משפחה אשכנזית, והיה להם בן קטן בגיל זימון. האב לא הסכים שאצרך אותו לזימון, על פי מנהגם שאין מזמנים על קטן (לי לא היה אז בן). האם הוא נהג נכון:

תשובה: א'. לא:

ב'. אפשר לצרף לזימון קטן אעפ"י שהוא אשכנזי, כמ"ש בס"ד בשערי יצחק תרומה ה'תש"פ ב'של"א:

קידוש בכוס חד פעמי

שאלה: עתה שנתייקרו מאד הכלים החד פעמיים, האם לכולי עלמא אפשר לקדש על כוס חד פעמי:

תשובה: אעפ"כ אין זה לכתחילה, כי סוף סוף אינו מכובד. וגם מסתמא למרות היוקר יזרקו אחר שימוש פעם אחת וממילא יש צד שאינו נחשב כלי:

שאלות בענייני עיטוש

שאלה: א'. איתא בברכות (דף כ"ד ע"ב) המתעטש בתפילתו, סימן יפה לו וכו'. האם גם אדם המתעטש באמצע התפילה מחמת אלרגיה (רגישות הנמצאת אצל חלק מבני האדם, בפרט בתקופת האביב, וגורמת פעמים רבות להתעטשות), סימן יפה לו, והטעם:

ב'. אדם המתעטש בשעה שמדבר על המת, יש נהגו שימשוך את אזנו [ספר אוצר כל מנהגי ישורון סימן ט"ל]. ויש החולקים וכותבים שאין זה מנהג ישראל, והוא מדרכי האמורי, ואין לעשות כן [שו"ת משנה הלכות חלק י"ב סימן קל"ז]. מה דעת כת"ר בעניין זה:

ג'. האם מותר לאיש לומר לאשה המתעטשת אסותא, והטעם:

תשובה: א'. מסתברא כיון שיש לכך סיבה ידועה, אין בזה שום סימן. והא דרבי זירא שהיה רגיל להתעטש כדפירש רש"י התם בברכות, דמשו"ה חיבב זאת, משום שלא היתה לכך סיבה אחרת:

ב'. לא נעשה ולא יעשה כן במקומותינו, כי לא שמענו כזאת ולא ראינו מאבותינו ורבותינו:

ג'. פשיטא דלית לן בה, דומיא דאמירת ברכה כגון בוקר טוב, שאין זה בכלל שאלת שלום, וכן מזל טוב לכלה או יולדת, או נוסח הניחום לאבלה לא אליכם, ויעוין מ"ש בס"ד בש"ע המקוצר ח"ו סי' ר"א סעיף ה'. והיינו כגון שהיא קרובת משפחה וכדומה שיש בלאו הכי קשר מסויים ביניהם:

תשובות מרן הגאון שליט"א מתוך שו"ת ויען יצחק ח"ב

ברכת ממתק הנקרא "פסק זמן"

שאלה: ישנו ממתק הנקרא פסק זמן, שהוא נפל מצופה שוקולד חלב. ברשימת הרכיבים כתוב שהשוקולד הוא ששים ושנים אחוז, והופל חמשה עשר אחוז, ויש בו גם מילוי קרם אגוזים עשרים ושלושה אחוז. אני רגיל לברך על ממתק זה מזונות, כיון שהופל הוא יותר משמינית מן הרכיבים. אולם אחד מחבירי טען לי שהשוקולד עיקר, ובני אדם אוכלים את הממתק הזה בשביל השוקולד, ואם כן ברכתו שהכל. גם אני אוכל את הממתק הזה בעיקר בשביל השוקולד, אבל אי אפשר להסיר מתוכו את הופל. השאלה היא, האם הופל הוא חשוב כדי שנברך מזונות, או הולכים לפי מה שרצון האדם לאכול. ולמסקנא, לדעת הרב איזו ברכה יש לברך על ממתק זה:

תשובה: ברכתו מזונות, כי בכל אופן המגמה בקמח של זופל להשביע מעט, וכמ"ש בס"ד בשו"ת עולת יצחק חלק ב' סימן ס"ה:

נ"ב. יש לבאר מה שכתב השואל לעיל כי בקמח הוופל יש יותר משמינית מן הרכיבים, דהיינו מרכיבי המאכל, שכוונתו בזה על פי מה שכתב גאון עוזנו מהרי"ץ זצוק"ל בשו"ת פעולת צדיק חלק ג' סימן פ"ב, והעליתיו לפסקי מהרי"ץ כרך חמישי הלכות ברכת הפירות סעיף ל"ד דף רפ"ח רפ"ט:

הפרשת מעשר כספים מכרטיס זיכוי שמקבלים בחנם וכדומה

שאלה: האם צריך להפריש מעשר כספים מכרטיס זיכוי שמקבל אדם כשי ממקום עבודתו, או ממשרד הפנים, וכן המקבל מאחד מבני משפחתו את כרטיס האשראי שלו כדי לערוך בו קניות על חשבון בעל הכרטיס, האם צריך להפריש מעשר כספים:

תשובה: צריך להפריש, כיון שזה נחשב כסף:

הנחת היד על ראש הילד בשעת ברכת כהנים

שאלה: בשעת ברכת כהנים, האם יש עניין להניח את היד על ראש הילד. או אין קפידא, ומה שירצה יעשה, למרות שהמנהג ידוע שאין עושים כך:

תשובה: אין עניין:

דברים האסורים באכילה שעבר עליהם הלילה, מה הדין כשעבר עליהם חצות הלילה

שאלה: בעניין דברים שעבר עליהם הלילה, כגון ביצה שום וכו', האסורים באכילה משום סכנה. האם דוקא כשעבר עליהם כל הלילה, או אפילו אם עבר עליהם רק חצות הלילה:

תשובה: כל הלילה. ועיין שו"ת דברי יציב חלק ב' סימן ט"ז אות ט':

עניין גידול הבלורית

שאלה: רציתי לבקש מכת"ר שיגלה דעתו בעניין הבלורית שבשיער, האם יש בזה איזה איסור, כגון ובחוקותיהם לא תלכו, או חציצה בתפילין, או שמא מותר לעשותה על פי ההלכה:

תשובה: נקיטינן להלכה ולמעשה שהדבר אסור משום חוקות העמים כמ"ש בס"ד בשלחן ערוך המקוצר סימן קמ"ד סעיף ג'. ועוד שם בסימן קמ"ט הערה כ"ד (ד"ה ובעוה"ר) תוכחת מגולה על זה. כמורכב יש בכך חשש חציצה לתפילין:

דור לדור יספר

יורא ישראל את מצרים "מת"

ונראה שהם לא העלו על דעתם שהיהודים הם שגרמו לביעורו מן העולם]. וקודם לכן מחצות הלילה, קם משנתו צועק ונאנח כל הזמן מחולי מעיים מכוער אשר אחזו, ויהי לנס:

קרוני משפחתו שהיו במקום אחר, לא האמינו למשמע אזנם, לפי שהוא היה בריא וחזק כשור אולם, ועוד ביום אתמול היה אצלם. ולכן היו בטוחים כי קם עליו מאן דהו ורצחו נפש, אלא שמסתירים ומעלימים מהם. עד שבאו וחקרו ודרשו ונתברר להם כי אכן מת על ערש דוי. וברוך שומע תפילת עמו ישראל ותחנוניהם:

ומה בין דורות ראשונים לאחרונים? כי נתגלה לנו ובחנונו כי האמונה והבטחון חלילה כמעט רק מן השפה ולחוץ, ובסתר הלב רבים וטובים בוטחים על חילם ועוצם ידם, כי הלא ברשותם פצצת "אטום" ומה יעשה להם אדם. הלכך אין פלא כי כל לב "אטום" כיום מלחוש בסכנה הגדולה והאימה המרחפת על ראשינו בכל עת ורגע, ובנסים ונפלאות אנו ניצולים מכל פגע. שבעים הזאבים הסובבים לטרופ את הכבשה שאינם אלא ממתנים לשעת הכושר, ה' יתברך יצילנו מידם וידריכנו במעגלי צדק ויושר. לא יהיה הדבר ולא יבוא בזכות עסק וריבוץ התורה, המגינה מכל זוהמא ומביאה לידי טהרה. ולא תעשינה ידי אויבינו תושיה, ויהי לנו לישועה. הוא יעשה עמנו למען שמו, ויפרוס עלינו סוכת שלומו:

מעשה שהיה בעיר ואם בישראל רצאבה בשנת התרצ"א בערך, שהיו בה שני מושלים גויים:

ויהי היום והנה אחד מהם שהוא מושל חצי העיר, מצא לו סיבה ועילה, להעניש את היהודים בקנסות כבדים בכח מקל ואֵלָה, מלבד מה שכבר אירע קודם לכן ששלח יד בכבוד רב הקהילה. שני אותות המבשרים רעות, ואחריתם מי ישורנה:

אז החליטו ראשי עם קודש לעמוד בתפילה לפני נורא עלילה, להשבית אויב ומתנקם בעם עני ומדולדל. ונתקבצו כל הקהל בבית הכנסת הגדולה של "בני יהודה", והתחילו מחצות הלילה ואילך בתהלים וסליחות, כגון ילוד יעקב יצעק וכו', עשה למען שמך וכו' ישראל השרויים בצרות וכו', והמשיכו בתפילת שחרית. קראו מעומד ובכוונה יתירה את שירת הים, בקול רעש גדול כנהמת הים, והשם יתברך הפיק רצונם ומאויים:

בעוד שלא הספיקו לצאת מבית הכנסת, כבר נודע להם כי ניגף הצורך השכם בבוקר [מסתמא היה זה בעת שאמרו וירא ישראל את מצרים "מת" על שפת הים. הידיעה הזאת הגיעה אליהם מיד, לפי שמה"ר נסים רצאבי זצ"ל היה ממונה על ענייני הציבור, לפיכך הזעיקו אותו במהירות מבית אותו מושל רשע שיטפל בצרכיהם.

הן יתן בקולו קול עז

לאחרונה קיבלנו מכתב אודות ישועה שקרתה לאדם מסוים, והנה היא לפניכם:

ניסיתי כל מיני "תרופות סבתא" למיניהם אך ללא הועיל. הקול ממאן לחזור ואני אנה אני בא:

החלטתי לנדוד לארגון הקדוש "פעולת צדיק" סכום מסוים, אם אוכל לקרוא את המגילה בשופי, דבר שעל פי הטבע, נדיר מאוד שיקרה עקב המצב הרפואי שלי:

עוד באותו יום שנדרתי חל שיפור בקולי, עד שב"ה הצלחתי לקרוא את המגילה גם בלילה וגם ביום. לאחר קריאת המגילה בקושי יכלתי לדבר, בדיוק כפי שנדרתי. פלא פלאים:

שלום וברכה. רציתי לספר לכם על מקרה מפליא שקרה לי. שמי הוא אייל חדד מאליכין. אני מלמד בתלמוד תורה, וכן משמש שליח ציבור וחזן בבית הכנסת, כך שאני משתמש הרבה בקול שלי:

לאורך כל השלש שנים האחרונות, היו לי צרידיות הולכות ונשנות עד כמעט לאיבוד קול. ביצעתי בדיקה אצל רופא מומחה והוא אמר לי שיש לי יבלות גדולות במיתרי הקול:

השנה, שבועיים לפני פורים, הגעתי למצב שכמעט ולא היה לי קול. כל הציבור בבית הכנסת מצפה לשמוע אותי קורא את המגילה, ואני גרוני ניחר נאלמתי דומיה, לא ידעתי מה לעשות כדי להחזיר לי את הקול:

רוצים להיות שותפים בזיכוי הרבים, בהפצת תורה ומסורת, בהחזקת כולל אברכים ולומדי תורה, בהוצאת ספרי קודש לאור, בארגון בני הישיבות ועוד, חייגו לארגון "פעולת צדיק" 03-6780070. ניתן לתרום מכספי מעשר (אפשר לתרום גם בכרטיס אשראי/הוראת קבע - קוד מוסד להקמת הרשאה 08540/הפקדה לחשבון בבנק המזרחי סניף 669 מס' חשבון 187111)

המעמד הגדול והקבלת פני רבו - פסח התשפ"ב

לאחר מכן מרן שליט"א נשא את המשא המרכזי של ערב מיוחד זה, כאשר השומעים מקשיבים לכל מלה ומלה בשקיקה ונהנים מעצה ותושיה, וזוכים להקביל פני רבם ברגל. בסיום דברי תורה, נשאל מרן שליט"א שאלות בהלכה ע"י הציבור, שיצא מערב זה בהרגשה רוחנית קדושה לחיזוק וביצור חומות הדת והמסורת:

תודתינו נתונה בראש ובראשונה לאכסנייה ששימשה את הכנס הזה, הלא הם בראש ובראשונה רב הקהילה הרה"ג ירוחם עמרני שליט"א, והעומדים לימינו וועד ביהכנ"ס "מסורת אבות" - רחובות. וכן לידידנו היקר והמסור משכבר הימים, ה"ה דקל ענקי הי"ו שפעל רבות ונצורות להצלחת המעמד, ישלם ה' פעלו ותהי משכורתו שלימה.

וכן ברכת יישר כח, לר' אבנר אקוע הי"ו ור' יוחאי גראפי הי"ו, ממחלקת תרבות תורנית רחובות על הסיוע והעזרה לקיום הכנס:

בסייעתא דשמיא, לאחר תקופה לא קצרה בה לא ניתן היה לקיים כנסים ועצרות (בשל מחלת הקורונה), זכינו בחג הפסח האחרון לחדש ימינו כקדם ולקיים את מעמד הקבלת פני רבו כבשנים קודמות:

המעמד שהתקיים ביום ראשון ט"ו ניסן, א' דחיה"מ פסח בבית הכנסת "מסורת אבות"

בעיר רחובות, נפתח בתפילת מנחה ברב עם, כשלאחריה נשא מידברותיו רב הקהילה הרה"ג ירוחם עמרני שליט"א בענייני חג הפסח. לאחר תפילת ערבית, נשא דברי תורה, הרה"ג מלכיאל יוסף שליט"א - רב מזרח העיר וראש כולל "יד לשבים". כמו כן כיבד את המעמד בנוכחותו הרה"ג איתן אברהם שליט"א - ראש כולל "ברכת אברהם" - רחובות:

התרגשות ושמחה רבה הורגשה בציבור עת נכנס למקום מרן הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א, לקול צלילי שירת תימן המקורית והקדושה, כאשר הרבנים שליט"א יחד עם שאר הציבור ניגשים לרקוד ורקוד לכבודה של תורה:

הילולת מהרי"ץ זצוק"ל - כ"ה ניסן התשפ"ב

פעלו הרב שעושה הוא למען העדה:

הרב מאיר ליאור לוי שליט"א הכתיר את הזוכים במבחני "אגדתא דפסחא", ואלה שמותם: הרב ישראל גמליאל - כולל אדרת אליהו, הבה"ח ישראל לוי - ישיבת עטרת שלמה, הבה"ח יהונתן חוברה - ישיבת תפארת הלוי, הבה"ח אברהם לוי - ישיבת שערי תורה, הבה"ח עזרא נגר - ישיבת מרכז הרב, הבה"ח דוד לוי - ת"ת אחיעזר, הבה"ח שלמה טסה - ת"ת עטרת חיים, הבה"ח אליהו לוי - ישיבת עטרת שלמה, הרב משה דחבש - כולל שערי ציון, הבה"ח לוי נגר - ישיבת תורת החיים. הזוכים במבחנים קיבלו פרסים של הצלחתם במבחן:

הילולת מהרי"ץ זצוק"ל ה-217 לפטירתו, התקיימה בליל כ"ה ניסן התשפ"ב בבית הכנסת "פעולת צדיק", אלעד:

ההילולא נפתחה בתפילת מנחה, כשלאחריה נשא דברי תורה הרה"ג שאול אחרק שליט"א - רב ק"ק תימן אלעד, בדגש על קדושת האדם היהודי וההתרחקות מפגעי הטכנולוגיה. לאחר תפילת ערבית, הרה"ג משה רצאבי שליט"א - רב ביהכנ"ס ומו"ץ בבית ההוראה "פעולת צדיק", דיבר אודות דמותו של מהרי"ץ כמנהיג רוחני והשפעת חיבוריו התורניים על שימור מסורת יהודי תימן כפי שהתקבלה דור מפי דור עד ימינו אנו:

סיומו של ערב מחזק זה, נחתם בדרשתו של מרן שליט"א, פלפולים בהלכה ודיוקים במשנתו של מהרי"ץ, וכן השגות הלכתיות על החולקים והמפקקים על מסורת תימן:

חבר מועצת העיר אלעד, הרב ברק צברי הי"ו, ריגש את הציבור כאשר נשא דברים על הזכות הגדולה שנפלה בחלקו להיות בקשר הדוק ורציף עם מרן שליט"א ועל החובה הגדולה של הכרת הטוב שצריכה להיות לנו כלפי מרן שליט"א, על כל